

Service Profile งานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

บริบท (Context)

ก. หน้าที่และเป้าหมาย

หน้าที่

เป็นหน่วยงานที่เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศด้านสุขภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และจัดกิจกรรมทางด้านสุขศึกษาตามมาตรฐานงานสุขศึกษาแก่ ผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่รวมทั้งในชุมชน เพื่อเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพลดโรคที่เป็นปัญหา ท้องถิ่น

เป้าหมาย

ผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้าน การเฝ้าระวัง ส่งเสริมสุขภาพมีทักษะใน การดูแลสุขภาพทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ เหมาะสมและยั่งยืน

ข. ขอบเขตการให้บริการ

จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพให้กับผู้รับบริการและบุคลากรในสถานบริการและชุมชนในเขต รับผิดชอบโดยใช้กระบวนการตามมาตรฐานงานสุขศึกษา โดยทีมสหสาขาวิชาชีพเพื่อให้ผู้รับบริการและ บุคลากรกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มป่วยให้สามารถดูแลสุขภาพเพื่อป้องกันการเจ็บป่วยซ้ำ ดำรงชีวิต บนพื้นฐานสุขภาพมีความสุข โดยจัดกิจกรรมดังนี้

- ให้ความรู้และฝึกทักษะในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ของตนเองของผู้รับบริการกลุ่ม ป่วย กลุ่มเสี่ยง กลุ่มปกติ ที่มารับบริการจากทุกหน่วยงาน

- ให้คำปรึกษาในการดูแลสุขภาพเพื่อลดภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคที่ปัญหาทางสาธารณสุข 5 อันดับโรคของโรงพยาบาลและเครือข่าย

- จัดกิจกรรมกลุ่มแก่ผู้รับบริการกลุ่มเสี่ยงเดือนละ 1 ครั้ง

- รณรงค์ จัดนิทรรศการเนื่องในวันสำคัญต่างๆในโรงพยาบาลและสู่ชุมชน

ค. ผู้รับผลงานและความต้องการที่สำคัญ (จำแนกตามกลุ่มผู้รับผลงาน)

ลูกค้าภายใน

ผู้รับผลงาน	ความต้องการ
กลุ่มป่วย	- ได้รับความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเองที่เหมาะสม - ได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง
กลุ่มเสี่ยง	- ได้รับความรู้ในการดูแลสุขภาพในการป้องกันการเกิดโรค
กลุ่มปกติ ญาติ / ประชาชนทั่วไป	- ได้รับความรู้เรื่องโรคต่างๆที่ควรทราบ - ได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์
เจ้าหน้าที่ทุกหน่วยงาน	- มีข้อมูลสำคัญด้านสุขภาพที่สำคัญและทันสมัยมาวิเคราะห์ วางแผนแนวทางการแก้ไขปัญหาสุขภาพ และเผยแพร่ให้ทราบ

ลูกค้ายานนอก

ผู้รับผลงาน	ความต้องการ
หน่วยงานราชการ องค์กร เอกชน รัฐวิสาหกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับข้อมูลข่าวสาร ร่วมมือเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพของชุมชนอย่างต่อเนื่อง - มีการประสานงานกับเครือข่ายในชุมชนเพื่อการเผยแพร่ข่าวสารสุขภาพที่สำคัญ
บุคลากรในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - แกนนำได้รับการพัฒนาเพิ่มพูนทักษะในการดำเนินกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพในชุมชนอย่างเหมาะสม - มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่ชุมชนด้วยช่องทางต่างๆ รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ - ชุมชนมีการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน นำมาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขปัญหาสุขภาพอย่างเหมาะสม

ง. ประเด็นคุณภาพที่สำคัญ

- ผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้าน การเฝ้าระวัง เหมาะสมและทันเวลา
- มีทักษะในการดูแลสุขภาพสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมและยั่งยืน

จ. ความท้าทาย ความเสี่ยงสำคัญ

ความท้าทาย

- การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มป่วยในบุคลากร ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความรู้ด้าน

สุขภาพ

อยู่แล้วแต่จำกัดด้วยปัจจัยเวลาการปฏิบัติงานที่แตกต่างจากองค์กรอื่น

- การติดตามเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพในผู้ป่วยที่ได้รับการปรับเปลี่ยนไปแล้วให้ยั่งยืน

ความเสี่ยงสำคัญ

- การดำเนินการหรือการจัดกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากบุคลากรด้านนี้มีน้อย
- ขาดความร่วมมือ ขาดการวางแผนการดำเนินงาน ติดตาม นิเทศ ประเมินผล อย่างเป็นระบบทั้งเครือข่าย
- กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มป่วยเพิ่มขึ้น ภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น

ข.ปริมาณงานและทรัพยากร (คน เทคโนโลยี เครื่องมือ)

ลำดับ	ปริมาณงาน	2557	2558	2559	2560
1.	จำนวนผู้รับบริการ/ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	156	125	51	158
2.	จำนวนบุคลากรกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	119	168	272	46
3.	จำนวนครั้งการให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาล	856	949	968	643
4.	จำนวนครั้งการให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานต่างๆ ภายนอกโรงพยาบาล	9	20	17	21

บุคลากร : งานสุขศึกษามีบุคลากร จำนวน 3 คน

เครื่องมือและเทคโนโลยี : Word / Excell / Hos XP / โปรแกรม Illustration / โปรแกรม Photoshop

โปรแกรมตัดต่อ Vegus / Internet / Line ในการผลิต – ออกแบบสื่อต่างๆ

2. กระบวนการสำคัญ

- 1) การประเมินกลุ่มผู้ป่วย พฤติกรรมส่วนขาดแต่ละกลุ่ม
- 2) การวางแผนการให้สุขศึกษาเฉพาะกลุ่ม
- 3) การให้สุขศึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของแต่ละกลุ่ม
- 4) การติดตามพฤติกรรมผู้ป่วยหลังได้รับการปรับเปลี่ยน

กระบวนการสำคัญ	สิ่งที่คาดหวังจากกระบวนการ	ตัวชี้วัดที่สำคัญ
<p>1.) การประเมินพฤติกรรมผู้ป่วยโรคเรื้อรังรายใหม่ (เบาหวาน/ความดัน/ไขมันในเลือดสูง โรคอ้วน โรคระบบหลอดเลือดสมอง) ที่เข้าร่วมโครงการฯ และบุคลากรโรงพยาบาลกันตัง</p> <p>2.) การวางแผนการให้สุขศึกษาเฉพาะกลุ่ม</p> <p>3.) การให้สุขศึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของแต่ละกลุ่ม</p> <p>4.) การติดตามพฤติกรรมผู้รับบริการและผู้ป่วยรายใหม่ที่เข้าร่วมโครงการลดพุง ลดโรค</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อประเมินครอบคลุมผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมาย - มีแผนการให้สุขศึกษาเฉพาะกลุ่ม - เพื่อให้ผู้ป่วยเบาหวาน/ความดันรายใหม่ได้รับความรู้ในการปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม - เพื่อความต่อเนื่องในการดูแลสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของผู้รับบริการ/ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงโรคเรื้อรังรายใหม่ที่เข้าร่วมโครงการฯ ด้วยความสมัครใจ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพได้อย่างเหมาะสมตามวิถีชีวิต ≥ 70 - มีแผนการสอนสุขศึกษาจำนวน 1 ฉบับ - ร้อยละของผู้รับบริการและผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงและโรคเรื้อรังรายใหม่เข้ากลุ่มได้รับความรู้ ≥ 80 - ผู้รับบริการและผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงรายใหม่ได้รับการติดตาม ≥ 3 ครั้ง

3. ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัดผลงาน	เป้าหมาย	ระดับที่ปฏิบัติได้		
		2558	2559	2560
- ร้อยละของผู้รับบริการและผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงโรคเรื้อรังรายใหม่ที่เข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจได้รับความรู้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง	≥ 80 %	88.61	95.36	98.50
- ร้อยละของผู้รับบริการและผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงโรคเรื้อรังรายเก่าที่ได้รับความรู้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง	≥ 70 %	73.23	65.04	95.49
- ความครอบคลุมของการผลิตและพัฒนาสื่อสุขภาพตามสภาพปัญหาโรคในพื้นที่และ 5 อันดับโรค	≥ 80 %	94.85	91.39	80.11
- รณรงค์ / จัดนิทรรศการเนื่องในวันสำคัญต่างๆ	≥ 80 %	89.56	90.00	70.46

4. กระบวนการหรือระบบงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพ

4.1 ระบบงานที่ใช้อยู่ปัจจุบัน

- โครงการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพผู้ป่วยเบาหวาน / ความดัน / อ้วน
(รายใหม่ – รายเก่า – Pt. Walk in – Case Refer จาก รพ.สต.)
(รับสมัครผู้ป่วยเข้ากลุ่มด้วยความสมัครใจ)
 - เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ / CoP KM
 - คลินิก DPAC (Pre - DM / HT , ลดพุง ลดโรค ให้บริการทุกวัน)
- โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพบุคลากร
 - โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพวิถีธรรมวิถีไทย (บุคลากรเข้าร่วมโครงการ 48 คน) ณ ทะเลตรังรีสอร์ท อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง
 - โครงการโรงพยาบาลกันตังไร้พุง (แข่งขันกีฬาภายใน รพ.)
 - ออกกำลังกายหลังเลิกงาน / ไม้พลอง โยคะ ตาราง 9 ช่อง ฟุตบอล แบดมินตัน บิงปองฟุตซอล แอโรบิค

- ผลงาน :
 - ประกวดผลงานวิชาการ มหกรรมวิชาการ ประจำปี 2560
R2R เรื่อง ประสิทธิภาพของการรับประทานอาหารเช้าสูตรเด็ด 755 ในบุคลากรที่มีน้ำหนักเกิน
เกณฑ์ มาตรฐานโรงพยาบาลกันตัง จังหวัดตรัง
 - โรงเรียนสร้างสุขภาพพึ่งตน (กลุ่มป่วยรายใหม่ DM/HT/Stroke)
 - พัฒนามุมเรียนรู้ในโรงพยาบาลและชุมชน
 - 1.) มุมเรียนรู้ในหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานที่มีผู้บริการจัดให้มีมุมความรู้ด้านสุขภาพ
ทุกงาน จำนวน 9 จุด (งานเวชฯ / หน้าห้องงานเวชสถิติ / ติกผู้ป่วยในชาย / ติกผู้ป่วย
หญิง / คลินิกนมแม่ / งานแพทย์แผนจีน – กายภาพบำบัด / งานแพทย์แผนไทย / ติก
พิเศษ / คลินิก NCD
 - 2.) มุมเรียนรู้ใน รพ.สต. ทุก รพ.สต./ PCU และ 1 เทศบาล
- 4.2 การพัฒนาคุณภาพที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ
- การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบุคลากรในโครงการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยใจ

5.แผนพัฒนาต่อเนื่อง

- 1.) โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพวิถีธรรมชาติไทย
 - 2.) หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ
 - 3.) องค์กรปลอดบุหรี่
 - 4.) พัฒนามุมเรียนรู้
 - 5.) พัฒนาการยืม – คินสื่อสุขภาพภายในและภายนอกองค์กร
-